

Denne tekst tjener udelukkende som dokumentationsværktøj og har ingen retsvirkning. EU's institutioner påtager sig intet ansvar for dens indhold. De autentiske udgaver af de relevante retsakter, inklusive deres betragtninger, er offentliggjort i den Europæiske Unions Tidende og kan findes i EUR-Lex. Disse officielle tekster er tilgængelige direkte via linkene i dette dokument

► **B**

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN**

**Retningslinjer for behandling af statsstøtte til fiskeri- og akvakultursektoren**

(2015/C 217/01)

(EUT C 217 af 2.7.2015, s. 1)

Ændret ved:

|                    |                                                                                                                                           | Tidende |      |            |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|------|------------|
|                    |                                                                                                                                           | nr.     | side | dato       |
| ► <b><u>M1</u></b> | Meddelelse fra Kommissionen om ændring af retningslinjerne for behandling af statsstøtte til fiskeri- og akvakultursektoren 2018/C 422/01 | C 422   | 1    | 22.11.2018 |



## MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

### Retningslinjer for behandling af statsstøtte til fiskeri- og akvakultursektoren

(2015/C 217/01)

#### 1. INDLEDNING

- (1) I artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (»traktaten«) hedder det: »Bortset fra de i traktaterne hjemlede undtagelser er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.«
- (2) I traktatens artikel 107, stk. 2, er anført en liste over former for støtte, som er forenelige med det indre marked, herunder støtte, der tager sigte på at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder, jf. nævnte artikel stk. 2, litra b). I traktatens artikel 107, stk. 3, er anført de former for støtte, der kan betragtes som forenelige med det indre marked, herunder støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse, jf. nævnte artikels stk. 3, litra c).
- (3) Som fastsat i traktatens artikel 108, stk. 1 og 2, skal Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne løbende undersøge alle støtteordninger i medlemsstaterne. Medlemsstaterne skal i henhold til traktatens artikel 108, stk. 3, underrette Kommissionen om enhver påtænkt indførelse eller ændring af støtteforanstaltninger. I Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 <sup>(1)</sup> og Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 <sup>(2)</sup> er der fastsat nærmere bestemmelser for anvendelsen af traktatens artikel 108.
- (4) Ifølge traktatens artikel 42 finder konkurrencereglerne, som omfatter statsstøttereglerne, kun anvendelse på produktion af og handel med landbrugsvarer, hvilket inkluderer fiskevarer og akvakulturprodukter, i det omfang Europa-Parlamentet og Rådet beslutter dette. I hvilket omfang traktatens bestemmelser om statsstøtte finder anvendelse på støtte til fiskeri- og akvakultursektoren, er fastsat i artikel 8 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 508/2014 <sup>(3)</sup> om oprettelse af Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF).

<sup>(1)</sup> Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 108 i traktaten om den Europæiske Unions funktionsmåde (EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1).

<sup>(2)</sup> Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EUT L 140 af 30.4.2004, s. 1).

<sup>(3)</sup> Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 508/2014 af 15. maj 2014 om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 2328/2003, (EF) nr. 861/2006, (EF) nr. 1198/2006 og (EF) nr. 791/2007 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1255/2011 (EUT L 149 af 20.5.2014, s. 1).

**▼B**

- (5) I henhold til artikel 8, stk. 1, i forordning (EU) nr. 508/2014 finder traktatens artikel 107, 108 og 109 anvendelse på støtte, som medlemsstaterne yder virksomheder i fiskeri- og akvakultursektoren. Nævnte forordnings artikel 8, stk. 2, indeholder en undtagelse fra denne generelle regel, idet det fastsættes, at traktatens artikel 107, 108 og 109 ikke finder anvendelse på betalinger til fiskeri- og akvakultursektoren, som medlemsstaterne foretager i henhold til og i overensstemmelse med forordningen. Ifølge forordningens artikel 8, stk. 3, finder traktatens bestemmelser om statsstøtte dog anvendelse, hvis medlemsstaterne træffer bestemmelser om offentlig finansiering i fiskeri- og akvakultursektoren, der går ud over forordningens bestemmelser. I så fald anvendes statsstøttebestemmelserne på den offentlige finansiering som helhed.
- (6) Nogle af de betalinger, som medlemsstaterne foretager i henhold til forordning (EU) nr. 508/2014, udgør ikke betalinger til fiskeri- og akvakultursektoren, og falder således uden for denne sektor, f.eks. betalinger i henhold til nævnte forordnings afsnit V, kapitel VIII, til foranstaltninger vedrørende den integrerede havpolitik (IMP) under delt forvaltning. Betalinger, der foretages i henhold til afsnit V, kapitel III, i nævnte forordning, og som vedrører bæredygtig udvikling af fiskeri- og akvakulturområder, falder også generelt uden for fiskeri- og akvakultursektoren. Vedrører disse betalinger imidlertid foranstaltninger, der er omhandlet i afsnit V, kapitel I, II og IV, i nævnte forordning, falder de i henhold til forordningens artikel 63, stk. 2, ind under fiskeri- og akvakultursektoren.
- (7) Betalinger i henhold til forordning (EU) nr. 508/2014, som falder uden for fiskeri- og akvakultursektoren, er omfattet af traktatens statsstøtteregele. Hvis sådanne betalinger udgør statsstøtte, bør de vurderes i henhold til de relevante statsstøtteinstrumenter. I så tilfælde, anvendes nærværende retningslinjer, Kommissionens forordning (EU) nr. 1388/2014 <sup>(1)</sup> og Kommissionens forordning (EU) nr. 717/2014 <sup>(2)</sup> ikke.
- (8) I disse retningslinjer fastlægges de principper, som Kommissionen anvender ved vurderingen af, om støtte til fiskeri- og akvakultursektoren kan betragtes som forenelig med det indre marked, jf. traktatens artikel 107, stk. 2 eller 3.

<sup>(1)</sup> Kommissionens forordning (EU) nr. 1388/2014 af 16. december 2014 om forenelighed med det indre marked efter artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde af visse kategorier af statsstøtte til virksomheder, der beskæftiger sig med fremstilling, forarbejdning og afsætning af fiskevarer og akvakulturprodukter (EUT L 369 af 24.12.2014, s. 37).

<sup>(2)</sup> Kommissionens forordning (EU) nr. 717/2014 af 27. juni 2014 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte i fiskeri- og akvakultursektoren (EUT L 190 af 28.6.2014, s. 45).

## ▼B

- (9) ►**M1** Statsstøtte til fiskeri- og akvakultursektoren indgår i de bredere rammer for den fælles fiskeripolitik. Følgelig er ydelsen af statsstøtte kun berettiget, hvis støtten er i overensstemmelse med målene for den fælles fiskeripolitik. Kommissionen anvender og fortolker derfor disse retningslinjer på grundlag af reglerne for den fælles fiskeripolitik. Inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik yder Unionen finansiel støtte til fiskeri- og akvakultursektoren via EHFF. Den sociale og økonomiske virkning af offentlig støtte er den samme, hvad enten den finansieres af Unionen (selv delvist) eller af medlemsstaterne alene. Kommissionen mener derfor, at der bør være sammenhæng og overensstemmelse mellem dens politik for kontrol med statsstøtte og den støtte, der ydes inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik. Skønt der i princippet ikke bør ydes statsstøtte til operationer, som ikke er støtteberettigede under EHFF, kan visse statsstøtteforanstaltninger på grund af deres positive bidrag til målene for den fælles fiskeripolitik under særlige omstændigheder alligevel være forenelige med det indre marked. ◀
- (10) Den fælles fiskeripolitik, hvis mål er fastsat i artikel 2 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013 <sup>(1)</sup>, har bl.a. til formål at sikre, at fiskeri- og akvakulturaktiviteterne er miljømæssigt bæredygtige på langt sigt og forvaltes på en måde, der er i overensstemmelse med målene om at opnå økonomiske, sociale og beskæftigelsesmæssige fordele, og som bidrager til fødevareforsyningsikkerheden.
- (11) Ifølge artikel 5 i forordning (EU) nr. 508/2014 har EHFF til formål at bidrage til at fremme et konkurrencedygtigt, miljømæssigt bæredygtigt, økonomisk levedygtigt og socialt ansvarligt fiskeri- og akvakulturerhverv, at fremme gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, at fremme en afbalanceret og inklusiv territorial udvikling af fiskeri- og akvakulturområder og at fremme udviklingen og gennemførelsen af Unionens integrerede havpolitik (IMP) på en måde, som supplerer samhørighedspolitikken og den fælles fiskeripolitik. Forfølgelsen af disse mål må overordnet set ikke føre til en forøgelse af fiskerikapaciteten.
- (12) EHFF yder finansiel støtte til en række specifikke temaer og områder, der er defineret i forordning (EU) nr. 508/2014. Foranstaltninger, der støttes af EHFF, gennemføres efter princippet om enten direkte eller delt forvaltning.
- (13) Som anført i Kommissionens meddelelse af 8. maj 2012 om modernisering af EU's statsstøttepolitik <sup>(2)</sup>, skal moderniseringen af statsstøttekontrollen tjene tre formål: a) at fremme bæredygtig, intelligent og inklusiv vækst i et konkurrencedygtigt indre

<sup>(1)</sup> Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013 af 11. december 2013 om den fælles fiskeripolitik, ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1954/2003 og (EF) nr. 1224/2009 og ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 2371/2002 og (EF) nr. 639/2004 samt Rådets afgørelse 2004/585/EF (EUT L 354 af 28.12.2013, s. 22).

<sup>(2)</sup> Meddelelse af 8. maj 2012 fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om modernisering af EU's statsstøttepolitik (COM(2012) 209 final).

**▼B**

marked b) at koncentrere Kommissionens forudgående statsstøttekontrol om de sager, som har størst indvirkning på det indre marked, og samtidig styrke samarbejdet med medlemsstaterne om håndhævelsen af statsstøttereglerne og c) at sikre ensartede regler og hurtigere afgørelser.

- (14) I meddelelsen slår Kommissionen især til lyd for, at man ved revisionen af de forskellige retningslinjer og rammebestemmelser følger en helhedstilgang, der tager sigte på at styrke det indre marked, øge effektiviteten i de offentlige udgifter ved at sikre, at den statsstøtte, der ydes, i højere grad bidrager til virkeliggørelsen af mål af fælles interesse, at skærpe kontrollen med tilskyndelsesvirkningen, begrænse støtten til det nødvendige minimum samt at undgå dens potentielle negative indvirkning på konkurrencen og samhandelen. Principperne og betingelserne i disse retningslinjer er baseret på de mål, der er opstillet i nævnte meddelelse.

## 2. ANVENDELSESOMRÅDE, ANMELDESEPLIGT OG DEFINITIONER

### 2.1. Anvendelsesområde

- (15) Disse retningslinjer anvendes på al støtte, der ydes til fiskeri- og akvakultursektoren. De anvendes på støtteordninger såvel som individuel støtte.
- (16) Disse retningslinjer anvendes på de dele af regionalstøtteordningerne, der berører fiskeri- og akvakultursektoren <sup>(1)</sup>. De anvendes også på al anden støtte, der ydes til fiskeri- og akvakultursektoren inden for rammerne af de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fonde) fra andre fonde end EHFF.
- (17) Disse retningslinjer anvendes ikke på støtte, der ydes som yderligere finansiering til gennemførelsen af de godtgørelsesplaner, der er omhandlet i artikel 72 i forordning (EU) nr. 508/2014. Sådan støtte godkendes som led i disse planer, jf. nævnte forordnings artikel 73.

### 2.2. Anmeldelsespligt

- (18) Kommissionen minder medlemsstaterne om, at de i henhold til traktatens artikel 108, stk. 3, og artikel 2 i forordning (EF) nr. 659/1999 har pligt til at anmelde enhver plan om ny støtte.
- (19) Medlemsstaterne har dog ikke pligt til at anmelde følgende til Kommissionen:
- a) støtte, der er i overensstemmelse med en gruppefritagelsesforordning, der er vedtaget i henhold til artikel 1 i Rådets forordning (EF) nr. 994/98 <sup>(2)</sup>, og som gælder for fiskeri- og akvakultursektoren, navnlig:

<sup>(1)</sup> Retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte for 2014-2020 (EUT C 209 af 23.7.2013, s. 1). Disse retningslinjer anvendes ikke på støtte til fiskeri- og akvakultursektoren.

<sup>(2)</sup> Rådets forordning (EF) nr. 994/98 af 7. maj 1998 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på visse former for horisontal statsstøtte (EFT L 142 af 14.5.1998, s. 1).

**▼B**

- i) støtte, der er i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 1388/2014 samt
  - ii) støtte til uddannelse, støtte, der tager sigte på at give SMV'er bedre adgang til finansiering, støtte til forskning og udvikling, innovationsstøtte til SMV'er, støtte til dårligt stillede arbejdstagere og handicappede arbejdstagere, som er i overensstemmelse med Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 <sup>(1)</sup>
- b) de minimis-støtte, der er i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 717/2014.
- (20) Kommissionen minder medlemsstaterne om, at ordninger, der finansieres ved hjælp af f.eks. parafiskale afgifter, bør anmeldes, hvis en sådan ordning er en integrerende del af støtteordningen <sup>(2)</sup>.
- (21) Kommissionen minder medlemsstaterne om, at støtte, der ydes som yderligere finansiering til gennemførelsen af de godtgørelsesplaner, der er omhandlet i artikel 72 i forordning (EU) nr. 508/2014, skal anmeldes til Kommissionen som led i godtgørelsesplanen. I henhold til nævnte forordnings artikel 73 anses den således anmeldte statsstøtte for at være anmeldt i overensstemmelse med traktatens artikel 108, stk. 3, første punktum.

**2.3. Definitioner**

- (22) I disse retningslinjer gælder følgende definitioner:
- a) »støtte«: enhver foranstaltning, der opfylder kriterierne i traktatens artikel 107, stk. 1
  - b) »støtteordning«: enhver retsakt, på grundlag af hvilken der, uden at der kræves yderligere gennemførelsesforanstaltninger, kan ydes individuel støtte til virksomheder, som i akten er defineret på en generel og abstrakt måde, og enhver retsakt, på grundlag af hvilken der til en eller flere virksomheder kan ydes støtte, som ikke er knyttet til et specifikt projekt, i en ikke nærmere defineret periode og/eller på et ikke nærmere defineret beløb
  - c) »ad hoc-støtte«: støtte, der ikke ydes inden for rammerne af en støtteordning
  - d) »individuel støtte«: ad hoc-støtte og støtte ydet til individuelle støttemodtagere på grundlag af en støtteordning
  - e) »dato for støttens tildeling«: den dato, hvor støttemodtageren gives ret til at modtage støtten i henhold til de gældende nationale retsregler
  - f) »støtteintensitet«: bruttostøttebeløbet udtrykt i procent af de støtteberettigede omkostninger, før ethvert fradrag af skat og andre afgifter

<sup>(1)</sup> Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (EUT L 187 af 26.6.2014, s. 1).

<sup>(2)</sup> Rettens dom af 16. oktober 2013 i sag T-275/11, *Télévision française 1* (TF1) mod Kommissionen, ECLI:EU:T:2013:535, præmis 41-44.

**▼B**

- g) »fiskeri- og akvakultursektoren«: den økonomiske sektor, der omfatter al produktion, forarbejdning og afsætning af fiskevarer eller akvakulturprodukter
- h) »fiskevarer og akvakulturprodukter«: varer og produkter, der er opført i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1379/2013 <sup>(1)</sup>
- i) »SMV« eller »små og mellemstore virksomheder«: virksomheder, der opfylder kriterierne i bilag I til forordning (EU) nr. 1388/2014
- j) »store virksomheder«: virksomheder, som ikke opfylder kriterierne i bilag I til forordning (EU) nr. 1388/2014
- k) »regioner i den yderste periferi«: de regioner, der er omhandlet i traktatens artikel 349. Ifølge Det Europæiske Råds afgørelse 2010/718/EU <sup>(2)</sup> skal Saint-Barthélemy fra den 1. januar 2012 ikke længere betragtes som en region i den yderste periferi. Ifølge Det Europæiske Råds afgørelse 2012/419/EU <sup>(3)</sup> skal Mayotte fra den 1. januar 2014 betragtes som en region i den yderste periferi
- l) »driftsstøtte«: støtte der tager sigte på, eller som rent faktisk øger likviditeten hos en virksomhed, reducerer dens produktionsomkostninger eller forbedrer dens indtjening, navnlig støtte, der udelukkende er beregnet på grundlag af produceret eller afsat mængde, produktpriser, antal producerede enheder eller produktionsmidler.

**3. PRINCIPPER****3.1. Fælles vurderingsprincipper**

- (23) Ved vurderingen af, om en støtteforanstaltning, der anmeldes til Kommissionen, kan anses for at være forenelig med det indre marked, undersøger Kommissionen, om den er udformet på en sådan måde, at der er sikkerhed for, at støtteforanstaltningens positive virkninger med hensyn til realisering af et mål af fælles interesse opvejer dens potentielt negative virkninger for samhandelen og konkurrencen.
- (24) I sin meddelelse om modernisering af statsstøttere reglerne pegede Kommissionen på behovet for, at der udarbejdes og fastlægges fælles principper for vurdering af foreneligheden af alle de støtteforanstaltninger, som Kommissionen skal tage stilling til. Kommissionen vil således kun betragte en støtteforanstaltning som forenelig med det indre marked, hvis den opfylder samtlige nedenstående principper:

<sup>(1)</sup> Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1379/2013 af 11. december 2013 om den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter, om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1184/2006 og (EF) nr. 1224/2009 og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 104/2000 (EUT L 354 af 28.12.2013, s. 1).

<sup>(2)</sup> Det Europæiske Råds afgørelse 2010/718/EU af 29. oktober 2010 om ændring af øen Saint-Barthélemys status i forhold til Den Europæiske Union (EUT L 325 af 9.12.2010, s. 4).

<sup>(3)</sup> Det Europæiske Råds afgørelse 2012/419/EU af 11. juli 2012 om ændring af Mayottes status i forhold til Den Europæiske Union (EUT L 204 af 31.7.2012, s. 131).

**▼B**

- a) Den skal bidrage til et veldefineret mål af fælles interesse: En statsstøtteforanstaltning skal sigte mod opfyldelse af et mål af fælles interesse i overensstemmelse med traktatens artikel 107, stk. 3 (afsnit 3.3).
  - b) Der skal være behov for en statslig intervention: En statsstøtteforanstaltning skal målrettes de situationer, hvor støtten kan føre til en væsentlig forbedring, som markedsmekanismernes ikke i sig selv kan give. Der kan f.eks. være tale om afhjælpning af et markedssvigt eller et retfærdigheds- eller samhørighedsproblem (afsnit 3.4).
  - c) Støtteforanstaltningen skal være hensigtsmæssig: Den foreslåede støtteforanstaltning skal være et politisk virkemiddel, der egner sig til at opfylde målet af fælles interesse (afsnit 3.5).
  - d) Tilskyndelsesvirkning: Støtten skal ændre den berørte virksomheds/de berørte virksomheders adfærd på en sådan måde, at den/de iværksætter yderligere aktiviteter, som den/de ikke ville have iværksat uden støtten eller ville have iværksat i mere begrænset omfang, på en anden måde eller et andet sted (afsnit 3.6).
  - e) Støttens proportionalitet (begrænsning til det nødvendige minimum): Støtten skal begrænses til det minimum, som er nødvendigt for at tilskynde til de ekstra investeringer eller aktiviteter på det pågældende område (afsnit 3.7).
  - f) Undgåelse af uforholdsmæssigt negative virkninger på konkurrencen og samhandelen mellem medlemsstaterne: En støtteforanstaltnings negative konsekvenser skal være så begrænsede, at dens samlede resultat er positivt (afsnit 3.8).
  - g) Støttens gennemsigtighed: Medlemsstaterne, Kommissionen, de økonomiske aktører og offentligheden skal have let adgang til alle relevante retsakter og til relevante oplysninger om støtte, som ydes i henhold til disse (afsnit 3.9).
- (25) Visse kategorier af støtteordninger kan desuden blive gjort til genstand for efterfølgende evaluering, jf. punkt 118-121. Kommissionen kan begrænse varigheden af disse ordninger (sædvanligvis til højst fire år) med mulighed for efterfølgende genanmeldelse af deres forlængelse.
- (26) Fører en statsstøtteforanstaltning eller de vilkår, der er knyttet til den, herunder finansieringsmetoden, hvis denne udgør en integrerende del af statsstøtteforanstaltningen, til en overtrædelse af EU-lovgivningen, er støtten ikke forenelig med det indre marked <sup>(1)</sup>.
- (27) Støtte til aktiviteter i forbindelse med eksport til tredjelande eller medlemsstater, dvs. støtte direkte knyttet til de eksporterede mængder, støtte til etablering og drift af distributionsnet eller andre omkostninger i forbindelse med eksportvirksomhed, eller støtte ydet på betingelse af, at der anvendes indenlandske frem for importerede produkter, er uforenelig med det indre marked.

<sup>(1)</sup> Se f.eks. Domstolens dom af 19. september 2000 i sag C-156/98, Tyskland mod Kommissionen, ECLI:EU:C:2000:467, præmis 78 og Domstolens dom af 22. december 2008 i sag C-333/07, Régie Networks, ECLI:EU:C:2000:764, præmis 94-116.

**▼B**

- (28) Ved vurderingen af støtte til en virksomhed, der ikke har efterkommet et påbud om tilbagebetaling af støtte, som Kommissionen ved en tidligere afgørelse har fundet ulovlig og uforenelig med det indre marked, vil Kommissionen tage hensyn til det støttebeløb, der endnu ikke er tilbagebetalt<sup>(1)</sup>. Dette gælder imidlertid ikke for støtte, der ydes med det formål at råde bod på skader forårsaget af naturkatastrofer efter traktatens artikel 107, stk. 2, litra b).
- (29) De fælles vurderingsprincipper skal anvendes under hensyntagen til den særlige kontekst, de indgår i, nemlig den fælles fiskeripolitik. De gælder derfor for al støtte, der falder ind under disse retningslinjer, medmindre der i afsnit 4 og 5 er fastsat undtagelser begrundet i særlige forhold i fiskeri- og akvakultursektoren.

**3.2. Særlige principper for fiskeri- og akvakultursektoren**

- (30) Foruden de fælles vurderingsprincipper i afsnit 3.1 anvender Kommissionen de særlige principper på fiskeri- og akvakultursektoren, der er beskrevet i dette afsnit.
- (31) Enhver, der modtager støtte i henhold til en statsstøtteforanstaltning, skal overholde reglerne i den fælles fiskeripolitik:
- (32) En ansøgning om støtte eller, hvis der ikke skal indgives en støtteansøgning, en tilsvarende handling, skal betragtes som uantagelig, hvis den kompetente myndighed, der er henvist til i artikel 10, stk. 1, i forordning (EU) nr. 508/2014, konstaterer, at den pågældende operator har begået en eller flere af de overtrædelser eller strafbare handlinger, som er anført i nævnte forordnings artikel 10, stk. 1, eller har begået svig som omhandlet i samme forordnings artikel 10, stk. 3. I så tilfælde gælder de uantagelighedsperioder, der er fastsat i de delegerede retsakter, der er vedtaget i henhold til artikel 10, stk. 4, i nævnte forordning. Dette princip finder ikke anvendelse, hvis der er tale om støtte, der opfylder de særlige betingelser, der er fastsat i disse retningslinjers afsnit 4, 5.3 og 5.4.
- (33) Virksomhederne skal, efter at have indgivet en ansøgning om støtte eller, hvis der ikke skal indgives en støtteansøgning, efter at have foretaget en tilsvarende handling, fortsat efterleve reglerne i den fælles fiskeripolitik, i hele projektets gennemførelsesperiode og i en periode på fem år efter, at den sidste betaling til modtageren er foretaget. Det skal udtrykkeligt fastsættes i støtteforanstaltningerne, at modtageren eller modtagerne skal efterleve reglerne i den fælles fiskeripolitik i disse perioder. Hvis den kompetente myndighed konstaterer, at en støttemodtager har begået en eller flere af de overtrædelser, der er omhandlet i artikel 10, stk. 1, i forordning (EU) nr. 508/2014, i disse perioder, og derfor ikke er berettiget til at ansøge om støtte, skal støttemodtageren betale støtten tilbage.

<sup>(1)</sup> Rettens dom af 13. september 1995 i forenede sager T-244/93 og T-486/93, TWD mod Kommissionen, ECLI:EU:T:1995:160, præmis 53-63.

**▼B**

- (34) Støtteforanstaltninger af samme type som en operation, der er støtteberettiget i henhold forordning (EU) nr. 508/2014, kan kun anses for at være forenelige med det indre marked, hvis de opfylder nævnte forordnings relevante bestemmelser for den pågældende type operation, navnlig bestemmelserne om intensiteten af offentlig støtte. Hvis støtten går ud over, hvad der er fastsat i nævnte forordning, skal medlemsstaten dokumentere, at støtten er berettiget og nødvendig.
- (35) ►**M1** Der må ikke ydes støtte til aktiviteter, der svarer til ikkestøtteberettigede operationer som omhandlet i artikel 11 i forordning (EU) nr. 508/2014, medmindre andet fremgår af disse retningslinjer. ◀

**3.3. Bidrag til fælles mål**

- (36) En støtteforanstaltning skal bidrage til realiseringen af et eller flere af de mål af fælles interesse, der er anført i traktatens artikel 107, stk. 3.
- (37) Det skal for hver støtteforanstaltning desuden angives, hvilke af den fælles fiskeripolitiks mål støtten bidrager til opfyldelsen af, og det skal klart vises, hvordan støtten skal bidrage til opfyldelsen af disse mål, uden at dette har en negativ indvirkning på fiskeripolitikens øvrige mål. Den fælles fiskeripolitiks mål er fastsat i artikel 2 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013, og de inkludere bl.a. målet om at sikre, at fiskeri- og akvakulturaktiviteterne er miljømæssigt bæredygtige på langt sigt og forvaltes på en måde, der er i overensstemmelse med målene om at opnå økonomiske, sociale og beskæftigelsesmæssige fordele, og som bidrager til fødevarerforsyningssikkerheden.
- (38) ►**M1** Støtteforanstaltninger, der opfylder de særlige betingelser i disse retningslinjers afsnit 4, 5.1, 5.3, 5.4 og 5.6a, bidrager efter Kommissionens opfattelse til realiseringen af mål af fælles interesse. ◀

**3.4. Behov for statslig indgriben**

- (39) For at kunne vurdere, om det er nødvendigt at yde statsstøtte for at kunne opfylde målet af fælles interesse, er det nødvendigt forinden at diagnosticere det problem, der søges løst. Der bør kun ydes statsstøtte i de situationer, hvor støtten kan føre til en væsentlig forbedring, som markedsmekanismerne ikke i sig selv kan give. Det gælder ikke mindst i en kontekst, hvor der kun er begrænsede offentlige midler til rådighed.
- (40) Statsstøtteforanstaltninger kan under visse omstændigheder rette op på markedssvigt og derved få markederne til at fungere mere effektivt og fremme konkurrenceevnen. Hvis markedsresultaterne er effektive, men betragtes som utilfredsstillende ud fra et retfærdigheds- og samhørighedshensyn, kan statsstøtte desuden anvendes til at opnå et mere ønskværdigt og retfærdigt markedsresultat.
- (41) Statsstøtte må overordnet set ikke have et beskyttende formål eller en beskyttende effekt og skal fremme rationalisering og effektivitet i fiskeri- og akvakultursektoren. En statsstøtteforanstaltning skal tage sigte på vedvarende forbedringer, således at sektoren fungerer på grundlag af markedsfaktorerne.

**▼B**

- (42) ►**M1** I forbindelse med disse retningslinjer finder Kommissionen, at markedet ikke giver de ønskede resultater uden statens indgriben, og at der derfor er behov for statslig indgriben, når der er tale om en støtteforanstaltning, der opfylder de særlige betingelser i disse retningslinjers afsnit 4, 5.1, 5.3, 5.4 og 5.6a. ◀

**3.5. Støtteforanstaltningens egnethed**

- (43) Den planlagte støtteforanstaltning skal være et politisk virkemiddel, der egner sig til at bidrage til opfyldelsen af de pågældende mål. En støtteforanstaltning vil ikke blive anset for forenelig med det indre marked, hvis det samme positive bidrag til den fælles fiskeripolitik's mål kan opnås med mindre fordrejende politiske virkemidler eller former for støtte.
- (44) ►**M1** Støtte, der opfylder de særlige betingelser i disse retningslinjers afsnit 4, 5.1, 5.3, 5.4 og 5.6a, er efter Kommissionens opfattelse et hensigtsmæssigt politisk virkemiddel. I alle andre tilfælde skal medlemsstaten kunne påvise, at der ikke findes andre, mindre fordrejende politiske virkemidler. ◀
- (45) Kommissionen vil især lægge vægt på de konsekvensanalyser af den foreslåede støtteordning, som medlemsstaten har mulighed for at fremlægge. Derudover kan resultaterne af efterfølgende evalueringer som beskrevet i afsnit 6 indgå i vurderingen af, om der findes andre mindre fordrejende politiske virkemidler.
- (46) Støtte kan ydes under forskellige former. Medlemsstaterne skal sikre, at støtten ydes under den form, der må antages at skabe færrest samhandels- og konkurrencefordrejninger.
- (47) I den forbindelse gælder, at hvis støtten ydes i en form, hvor der er tale om en direkte økonomisk fordel (f.eks. direkte tilskud, fritagelser for eller nedsættelser af afgifter eller socialsikrings- eller andre obligatoriske bidrag), skal medlemsstaten dokumentere, hvorfor andre, potentielt mindre fordrejende former for støtte, såsom tilbagebetalingspligtige forskud eller støtteformer baseret på lån eller kapitalinstrumenter (f.eks. rentelejede lån eller rentetilskud, statsgarantier, erhvervelse af kapitalinteresser eller alternative kapitalindsprøjtninger på favorable vilkår) er mindre egnede.
- (48) Derudover kan resultaterne af efterfølgende evalueringer som beskrevet i afsnit 6 indgå i vurderingen af, om der findes andre mindre fordrejende politiske virkemidler.

**3.6. Tilskyndelsesvirkning**

- (49) Støtte kan kun anses for at være forenelig med det indre marked, hvis den har en tilskyndelsesvirkning. Med tilskyndelsesvirkning menes, at støtten ændrer en virksomheds adfærd på en sådan måde, at den iværksætter en yderligere aktivitet, som den ikke ville have iværksat uden støtten, eller som den ville have iværksat i mere begrænset omfang eller på en anden måde. Støtten må ikke gå til dækning af omkostningerne ved en aktivitet, som virksomheden under alle omstændigheder ville have iværksat, eller kompensere for den normale forretningsmæssige risiko ved en økonomisk aktivitet<sup>(1)</sup>.

<sup>(1)</sup> Domstolens dom af 13. juni 2013 i forenede sager C-630/11 P-C-633/11 P HGA m.fl. mod Kommissionen, ECLI:EU:C:2013:387, præmis 103-123.

**▼B**

- (50) Driftsstøtte og støtte, der tager sigte på at lette opfyldelsen af obligatoriske standarder, er i princippet uforenelig med det indre marked, medmindre der i EU-lovgivningen eller i disse retningslinjer udtrykkeligt er fastsat undtagelser fra dette princip, og i andre behørigt begrundede tilfælde.
  
- (51) Støtte til en operation, som støttemodtageren allerede har iværksat, inden denne indgav en ansøgning om støtte til de nationale myndigheder, kan ikke anses for at have en tilskyndelsesvirkning.
  
- (52) ►**M1** Støtte til kompensation, f.eks. støtte, der opfylder de særlige betingelser i afsnit 4, 5.3 og 5.4, støtte, der opfylder betingelserne i afsnit 5.6, og støtte, der opfylder de særlige betingelser i afsnit 5.6a, skal ikke have en tilskyndelsesvirkning. ◀
  
- (53) Støtte i form af skattefordele anses for at have en tilskyndelsesvirkning, hvis foranstaltningen giver ret til støtte efter objektive kriterier, og uden at medlemsstaten skal tage yderligere stilling dertil, og hvis foranstaltningen er vedtaget og trådt i kraft, før arbejdet med det projekt eller den aktivitet, som der ydes støtte til, er påbegyndt. Sidstnævnte krav gælder dog ikke, hvis det drejer sig om efterfølgerordninger på skatteområdet, hvis foranstaltningen allerede var omfattet af de foregående skattefordelsordninger.

### 3.7. Støttens proportionalitet (begrænsning til det nødvendige minimum)

- (54) Støtten skal begrænses til det minimum, der er nødvendigt for at tilskynde modtageren til at iværksætte en aktivitet.
  
- (55) Som hovedregel anses støtte for at være begrænset til det nødvendige minimum, hvis støttebeløbet svarer til de nettomeromkostninger, der er forbundet med at gennemføre investeringen i det pågældende område, i forhold til den kontrafaktiske situation uden støtten (nettomeromkostningsbetragtning).
  
- (56) Støttebeløbet må derfor ikke overstige det minimum, der er nødvendigt for at gøre projektet rentabelt. Støtten må f.eks. ikke bevirke, at projektets interne afkast<sup>(1)</sup> forøges ud over det sædvanlige afkast, som den pågældende virksomhed anvender i andre lignende investeringsprojekter. Hvor et sådant benchmark ikke findes, må støtten ikke øge projektets interne afkast ud over virksomhedens samlede kapitalomkostninger eller det sædvanlige afkast i den pågældende branche.

<sup>(1)</sup> Det interne afkast er ikke baseret på den bogførte indtjening i et bestemt år, men på de fremtidige pengestrømme, som investoren forventer at opnå i en investerings samlede levetid. Det defineres som den diskonteringsats, for hvilken nettonutidsværdien (NNV) af en pengestrøm er lig med nul. Projektets NNV er forskellen mellem de positive og negative pengestrømme i investeringsens levetid, tilbagediskonteret til deres aktuelle værdi (typisk ved brug af kapitalomkostningerne).

**▼B**

- (57) For støtteforanstaltninger af samme type som en operation, der er støtteberettiget i henhold forordning (EU) nr. 508/2014, anses princippet om støttens proportionalitet for at være efterlevet, hvis støttebeløbet ikke overstiger den maksimale intensitet for offentlig støtte, der er fastsat i nævnte forordnings artikel 95 og bilag I. Hvis den maksimale intensitet, der gælder for offentlig støtte til en foranstaltning, overstiger den, der er fastsat i nævnte bestemmelser, anses princippet om støttens proportionalitet for at være efterlevet, hvis medlemsstaten dokumenterer, at støtten er berettiget og nødvendig.
- (58) ►**M1** Støtte til kompensation, f.eks. støtte, der opfylder de særlige betingelser i afsnit 4, 5.3 og 5.4, støtte, der opfylder betingelserne i afsnit 5.6, og støtte, der opfylder de særlige betingelser i afsnit 5.6a, anses for at opfylde princippet om proportionalitet. ◀
- (59) Der kan ydes støtte sideløbende i henhold til flere støtteordninger, eller den kan kumuleres med ad hoc-støtte, forudsat at det samlede beløb i statsstøtte til en aktivitet holdes inden for rammerne af de maksimale støttintensiteter, der er omhandlet i disse retningslinjer.

### 3.8. Undgåelse af uforholdsmæssige negative virkninger for konkurrence og samhandel

- (60) Hvis støtten skal kunne anses for at være forenelig med det indre marked, skal de negative virkninger i form af fordrejning af konkurrencevilkårene og påvirkning af samhandelen mellem medlemsstaterne være begrænset og opvejes af støttens positive virkning i kraft af bidraget til målet af fælles interesse.

#### 3.8.1. Generelle betragtninger

- (61) Støtte til fiskeri- og akvakultursektoren kan i princippet resultere i fordrejninger på produktmarkedet og have lokaliseringsevirkninger. Støtten kan føre til ineffektiv allokering, der underminerer det indre markeds økonomiske ydeevne, og fordelingsproblemer, der påvirker fordelingen af de økonomiske aktiviteter på tværs af de geografiske områder.
- (62) ►**M1** Grundet de positive virkninger for udviklingen i sektoren finder Kommissionen, at når støtte opfylder de særlige betingelser i disse retningslinjers afsnit 4, 5.1, 5.3, 5.4 og 5.6a, er dens negative virkninger for konkurrencen og samhandelen begrænset til et minimum. ◀
- (63) Kommissionen vil generelt anse virkningerne for konkurrencen og samhandelen for at være mere begrænsede, hvis støtten opfylder princippet om proportionalitet (dvs. at støtten er begrænset til det nødvendige minimum), og den er mindst mulig i forhold til de samlede støtteberettigede omkostninger.

#### 3.8.2. Støtteordninger

- (64) Støtteordninger må ikke føre til betydelige konkurrence- og handelsfordrejninger. Selv hvor sådanne fordrejninger kan anses for at være begrænsede på et individuelt plan, må en støtteordning ikke føre til betydelige fordrejninger på det kumulative plan.

**▼B**

- (65) Medlemsstaten skal derfor dokumentere, at de negative virkninger af støtten vil blive begrænset mest muligt, bl.a. i relation til de enkelte projekters størrelse, det individuelle og de kumulative støttebeløb, de forventede støttemodtagere samt forholdene i den støttemodtagende sektor. Den kan indsende eventuelle konsekvensanalyser og efterfølgende evalueringer af tilsvarende tidligere ordninger for at sætte Kommissionen i stand til at vurdere virkningerne af støtten.

*3.8.3. Anmeldt individuel støtte*

- (66) Ved vurdering af virkningerne af individuel støtte lægger Kommissionen særlig vægt på de negative virkninger, der er knyttet til exitbarrierer og begrebet betydelig markedsstyrke. Disse negative virkninger skal vejes op imod støttens positive virkninger.
- (67) Med henblik på identificering og vurdering af potentielle konkurrence- og handelsfordrejninger skal medlemsstaterne forelægge Kommissionen dokumentation, som gør det muligt at udpege det pågældende produktmarked, dvs. de produkter, der påvirkes af en adfærdssændring hos støttemodtageren, og at udpege det geografiske marked samt de berørte konkurrenter og kunder/forbrugere.
- (68) Kommissionen anvender forskellige kriterier til vurdering af de potentielle konkurrence- og handelsfordrejninger, som f.eks. det berørte produktmarkeds struktur, situationen på markedet (marked i tilbagegang eller vækstmarked), proceduren for udvælgelse af støttemodtageren og modtagerens markedsstrategi.

**3.9. Gennemsigtighed**

- (69) Medlemsstaterne skal som et minimum offentliggøre følgende oplysninger på et websted med omfattende oplysninger om statsstøtte, enten på nationalt eller regionalt plan:
- a) støtteordningens fulde ordlyd og gennemførelsesbestemmelser eller den individuelle støttes retsgrundlag eller et link hertil
  - b) navnet på den støtteydende myndighed eller myndigheder
  - c) de enkelte støttemodtagers navne, støttebeløb og -form til hver enkelt støttemodtager, dato for støttens tildeling, virksomhedstype (SMV/stor virksomhed), støttemodtagerens region (på NUTS II-niveau) og primære aktivitetssektor (NACE, på koncernplan). Der kan gives dispensation fra dette krav om offentliggørelse ved tildelinger af individuel støtte på højst 30 000 EUR <sup>(1)</sup>.

<sup>(1)</sup> Tærsklen på 30 000 EUR svarer til den tærskel for offentliggørelse af oplysninger, der er fastsat i artikel 9 i forordning (EU) nr. 1388/2014. Det er vigtigt at fastsætte samme tærskel både i nævnte forordning og i disse retningslinjer for at sikre sammenhæng mellem de forskellige statsstøtteinstrumenter, der gælder i fiskeri- og akvakultursektoren, og for at mindske den administrative byrde i medlemsstaterne. Set i lyset af nødvendigheden af at beskytte eventuelle personoplysninger står kravet om offentliggørelse af oplysninger om individuel støtte på over 30 000 EUR i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, navnlig med hensyn til gennemsigtig anvendelse af offentlige midler.

**▼B**

- (70) Hvis der er tale om støtteordninger i form af skattefordele, kan oplysningerne om individuel støtte gives inden for følgende trancher (i mio. EUR): 0,03-0,5, over 0,5-1, over 1-2, over 2.
- (71) Disse oplysninger skal offentliggøres efter vedtagelsen af støtteafgørelsen, opbevares i mindst 10 år og være frit tilgængelige for den almindelige offentlighed <sup>(1)</sup>. Medlemsstaterne har først pligt til at offentliggøre ovennævnte oplysninger den 1. juli 2017 <sup>(2)</sup>.

#### 4. STØTTE, DER ANSES FOR AT VÆRE FORENELIG MED DET INDRE MARKED

##### 4.1. Støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller andre usædvanlige begivenheder

- (72) Støtte, der har til formål at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller andre udsædvanlige begivenheder, er forenelig med det indre marked, hvis den er i overensstemmelse med principperne i afsnit 3 og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (73) Begrebet naturkatastrofe og andre usædvanlige begivenheder skal fortolkes restriktivt <sup>(3)</sup>.
- (74) I forbindelse med statsstøtte til fiskeri- og akvakultursektoren har Kommissionen hidtil anerkendt, at særlig voldsomme storme og oversvømmelser kan betragtes som naturkatastrofer. Det er i henhold til forordning (EU) nr. 1388/2014 desuden tilladt at gruppefritage følgende typer naturkatastrofer: jordskælv, laviner, jordskred, tornadoer, orkaner, vulkanudbrud og naturligt opståede ukontrollable brande.
- (75) Følgende begivenheder er eksempler på usædvanlige begivenheder, som Kommissionen har anerkendt i forbindelse med sager, der ikke hører ind under fiskeri- og akvakultursektoren: krig, interne uroligheder, strejker samt, med et vist forbehold og afhængigt af deres omfang, alvorlige industri- eller atomkraftulykker og brande, der forårsager udbredte tab. Udbrud af dyresygdomme eller skadedyrsangreb kan som hovedregel ikke betragtes som en udsædvanlig begivenhed. Kommissionen har dog i specifikke sager vedrørende fiskeri- og akvakultursektoren anerkendt meget omfattende udbrud af en ny dyresygdom som en usædvanlig begivenhed.
- (76) Kommissionen vil forsat vurdere forslag om ydelse af statsstøtte efter traktatens artikel 107, stk. 2, litra b), fra sag til sag og under hensyntagen til sin hidtidige praksis på dette område.

<sup>(1)</sup> Disse oplysninger skal offentliggøres senest 6 måneder efter datoen for støttens tildeling (for støtte i form af skattefordele senest 1 år efter fristen for indgivelse af selvangivelsen). For ulovlig støttes vedkommende skal medlemsstaterne sikre, at disse oplysninger offentliggøres efterfølgende, senest 6 måneder efter datoen for Kommissionens afgørelse. Oplysningerne skal være tilgængelige i et format, der giver mulighed for søgning, udvælgelse og nem offentliggørelse af data på internettet, f.eks. et CSV- eller XML-format.

<sup>(2)</sup> Der er ikke pligt til at offentliggøre oplysninger om støtte, der er ydet før den 1. juli 2017, eller om støtte i form af skattefordele, som der er ansøgt om, eller som er ydet før den 1. juli 2017.

<sup>(3)</sup> Jf. Domstolens dom af 23. februar 2006 i forenede sager C-346/03 og C-529/03 Giuseppe Atzeni m.fl., ECLI:EU:C:2006:130, præmis 79.

**▼B**

- (77) Støtte, der ydes i henhold til bestemmelserne i dette afsnit, skal opfylde følgende betingelser:
- a) Den indtrufne begivenhed skal være officielt anerkendt af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat som en naturkatastrofe eller en usædvanlig begivenhed.
  - b) Der skal bestå en direkte årsagsforbindelse mellem naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed og den skade, som virksomheden har lidt.
- (78) Støtten skal udbetales direkte til den berørte virksomhed.
- (79) Støtteordninger, der vedrører specifikke naturkatastrofer eller usædvanlige begivenheder, skal være indført senest tre år efter den dato, hvor naturkatastrofen eller begivenheden indtraf. Støtten skal være udbetalt senest fire år efter denne dato.
- (80) For at gøre det muligt at reagere hurtigt vil Kommissionen godkende på forhånd indførte rammestøtteordninger, der tager sigte på at kompensere for skader forårsaget af jordskælv, laviner, jordskred, oversvømmelser, tornadoer, orkaner, vulkanudbrud og naturligt opståede ukontrollable brande, forudsat at betingelserne for ydelse af støtte i tilfælde af sådanne naturkatastrofer er klart fastlagt. Medlemsstaterne skal i sådanne tilfælde opfylde rapporteringskravet i punkt 130.
- (81) De støtteberettigede omkostninger er omkostningerne ved den skade, der er lidt som en direkte følge af naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed ifølge en vurdering foretaget af en offentlig myndighed, en uafhængig ekspert, der er anerkendt af den støtteydende myndighed, eller et forsikringsselskab. Skaden kan omfatte følgende:
- a) materiel skade på aktiver (såsom bygninger, udstyr, maskiner, lagre og produktionsmidler) og
  - b) indkomsttab som følge af, at produktionen af fiskevarer og akvakulturprodukter eller produktionsmidlerne er blevet helt eller delvis ødelagt.
- (82) Beregningen af den materielle skade skal baseres på omkostningerne ved reparation af det berørte aktiv eller dets økonomiske værdi, før naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed indtraf. Det opgjorte beløb kan ikke overstige reparationsomkostningerne eller den reduktion af aktivets markedsværdi, som naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed har forårsaget, dvs. forskellen mellem aktivets værdi umiddelbart før og efter naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed.
- (83) Dette indtægtstab skal beregnes ved at trække:
- a) det resultat, der fremkommer ved at multiplicere den mængde fiskevarer eller akvakulturprodukter, der er produceret i det år, hvor naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed indtraf, eller i hvert efterfølgende år, som er påvirket af hel eller delvis ødelæggelse af produktionsmidlerne, med den gennemsnitlige salgspris, der er opnået i dette år, fra
  - b) det resultat, der fremkommer ved at multiplicere den mængde fiskevarer og akvakulturprodukter, der er produceret i gennemsnit om året i den treårsperiode, der går forud for naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed, eller treårsgennemsnittet baseret på den femårsperiode, der går forud for naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed, idet det bedste og det dårligste år ikke medregnes, med den gennemsnitlige salgspris, der blev opnået.

**▼B**

- (84) Skaden beregnes for hver individuel støttemodtager.
- (85) Støtten må sammen med andre modtagne betalinger til kompensation for skaden, herunder forsikringsydelse, ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

## 5. STØTTE, DER KAN ANSES FOR AT VÆRE FORENELIG MED DET INDRE MARKED

### 5.1. Støtte til kategorier af støtteforanstaltninger, der er omfattet af en gruppefritagelsesforordning

- (86) I de tilfælde, hvor støtte til SMV'er eller store virksomheder er af samme type som støtte henhørende under en støttekategori, der kan anses for at være forenelig med det indre marked i henhold til en af de gruppefritagelsesforordninger, der er omhandlet i punkt 19, litra a), vurderer Kommissionen støtten på grundlag af principperne i disse retningslinjers afsnit 3, nærværende afsnit og de kriterier, der er fastlagt for hver af de støttekategorier, der er omhandlet i nævnte forordninger.
- (87) Hvis støtten ikke opfylder alle kriterierne i punkt 86, skal medlemsstaten dokumentere, at støtten er berettiget og nødvendig. Kommissionen vurderer sådan støtte fra sag til sag.
- (88) Som en undtagelse fra punkt 86 er støtte, der er af samme type som støtte, der tager sigte på at råde bod på skader forårsaget af naturkatastrofer som omhandlet i artikel 44 i forordning (EU) nr. 1388/2014, i overensstemmelse med traktaten, hvis den opfylder de særlige betingelser i disse retningslinjers afsnit 4.

### 5.2. Støtte, der omfattes af visse horisontale retningslinjer

- (89) I tilfælde, hvor støtte er omfattet af visse horisontale retningslinjer eller andre retsforskrifter, som Kommissionen har vedtaget<sup>(1)</sup>, vurderer Kommissionen støtten på grundlag af principperne i disse retningslinjers afsnit 3 og de relevante afsnit i nævnte retsforskrifter.

### 5.3. Støtte, der tager sigte på at råde bod på skader, der er forårsaget af ugunstige vejrforhold

- (90) I de tilfælde, hvor støtten tager sigte på at råde bod på skader, der er forårsaget af ugunstige vejrforhold, vurderer Kommissionen støtten på grundlag af principperne i disse retningslinjers afsnit 3 og de særlige betingelser i nærværende afsnit.

<sup>(1)</sup> Horisontale retningslinjer og andre retsforskrifter, bl.a. Kriterierne for vurderingen af foreneligheden af individuelt anmeldt statsstøtte til uddannelse (EUT C 188 af 11.8.2009, s. 1); Retningslinjer for statsstøtte til fremme af risikofinansieringsinvesteringer (EUT C 19 af 22.1.2014, s. 4); Rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og udvikling og innovation (EUT C 198 af 27.6.2014, s. 1); Retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020 (EUT C 200 af 28.6.2014, s. 1); Rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikke-finansielle virksomheder (EUT C 249 af 31.7.2014, s. 1).

**▼B**

- (91) Som en undtagelse fra punkt 90 vurderer Kommissionen støtte, der er af samme type som den kategori af støtte, der ydes til gensidige fonde for usædvanlige vejrforhold som omhandlet i artikel 20 i forordning (EU) nr. 1388/2014, på grundlag af disse retningslinjers afsnit 5.1.
- (92) I forbindelse med statsstøtte til fiskeri- og akvakultursektoren har Kommissionen hidtil anerkendt, at storme, vindstød, der forårsager usædvanlig høje bølger, voldsom og vedvarende regn, oversvømmelser og usædvanlig høje vandtemperaturer i længere perioder kan betragtes som ugunstige vejrforhold. Kommissionen vil fortsat vurdere forslag om ydelse af støtte til at råde bod på skader, der er forårsaget af ugunstige vejrforhold, fra sag til sag og under hensyntagen til sin hidtidige praksis på dette område.
- (93) Støtte, der ydes i henhold til bestemmelserne i dette afsnit, skal opfylde følgende betingelser:
- a) De skader, der er forårsaget af ugunstige vejrforhold, skal udgøre mere end 30 % af den gennemsnitlige årlige omsætning beregnet på grundlag af de foregående tre kalenderår eller treårgennemsnittet baseret på den femårsperiode, der går forud for de pågældende ugunstige vejrforhold, idet det bedste og det dårligste år ikke medregnes.
  - b) Der skal bestå en direkte forbindelse mellem de ugunstige vejrforhold og den skade, som den berørte virksomhed har lidt.
  - c) Når der er lidt tab som følge af ugunstige vejrforhold som omhandlet i artikel 35, stk. 1, i forordning (EU) nr. 508/2014, skal medlemsstaten begrunde, hvorfor den har til hensigt at yde støtte, i stedet for at der udbetales finansiel godtgørelse fra en gensidig fond for ugunstige vejrforhold i henhold til nævnte forordnings artikel 35.
- (94) Kommissionen vil godkende på forhånd indførte rammestøtteordninger, som tager sigte på at yde godtgørelse for skader som følge af ugunstige vejrforhold, forudsat at betingelserne for ydelse af sådan støtte er klart fastlagt. Medlemsstaterne skal i sådanne tilfælde opfylde rapporteringskravet i punkt 130.
- (95) Støtten skal udbetales direkte til den berørte virksomhed.
- (96) Støtteordninger, der vedrører ugunstige vejrforhold, skal være indført senest tre år efter den dato, hvor begivenheden indtraf. Støtten skal være udbetalt senest fire år efter denne dato.
- (97) De støtteberettigede omkostninger er omkostningerne ved den skade, der er lidt som en direkte følge af de ugunstige vejrforhold ifølge en vurdering foretaget af en offentlig myndighed, en uafhængig ekspert, der er anerkendt af den støtteydende myndighed, eller et forsikringsselskab. Skaden kan omfatte følgende:
- a) materiel skade på aktiver (såsom bygninger, fartøjer, udstyr, maskiner, lagre og produktionsmidler) og

**▼B**

- b) indkomsttab som følge af, at produktionen af fiskevarer og akvakulturprodukter eller produktionsmidlerne er blevet helt eller delvis ødelagt.
- (98) Hvis der er tale om materielle skader på aktiver, skal skaderne have forårsaget et produktionstab, der udgør mere end 30 % af den gennemsnitlige årlige omsætning beregnet på grundlag af de foregående tre kalenderår eller treårsgennemsnittet baseret på den femårsperiode, der går forud for de pågældende ugunstige vejrforhold, idet det bedste og det dårligste år ikke medregnes.
- (99) Beregningen af den materielle skade skal baseres på omkostningerne ved reparation af det berørte aktiv eller dets økonomiske værdi, før de ugunstige vejrforhold indtraf. Det opgjorte beløb kan ikke overstige reparationsomkostningerne eller den reduktion af aktivets markedsværdi, som de ugunstige vejrforhold har forårsaget, dvs. forskellen mellem aktivets værdi umiddelbart før og efter de pågældende ugunstige vejrforhold.
- (100) Dette indtægtstab skal beregnes ved at trække:
- a) det resultat, der fremkommer ved at multiplicere den mængde fiskevarer eller akvakulturprodukter, der er produceret i året med de ugunstige vejrforhold eller i hvert efterfølgende år, der er påvirket af hel eller delvis ødelæggelse af produktionsmidlerne, med den gennemsnitlige salgspris, der er opnået i dette år, fra
- b) det resultat, der fremkommer ved at multiplicere den mængde fiskevarer eller akvakulturprodukter, der er produceret i gennemsnit om året i den treårsperiode, der går forud for de ugunstige vejrforhold, eller treårsgennemsnittet baseret på den femårsperiode, der går forud for de ugunstige vejrforhold, idet det bedste og det dårligste år ikke medregnes, med den gennemsnitlige salgspris, der blev opnået.
- (101) Skaden beregnes for hver individuel støttemodtager.
- (102) Støtten må sammen med andre modtagne betalinger til kompensation for skaden, herunder forsikringsydelse, ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

**5.4. Støtte til omkostningerne ved forebyggelse, bekæmpelse og udryddelse af dyresygdomme i akvakultur**

- (103) I de tilfælde, hvor støtten tager sigte på at dække omkostningerne ved forebyggelse, bekæmpelse og udryddelse af dyresygdomme i akvakultur, vurderer Kommissionen støtten på grundlag af principperne i disse retningslinjers afsnit 3 og de særlige betingelser i nærværende afsnit.
- (104) Som en undtagelse fra punkt 103 vurderer Kommissionen støtte, der er af samme type som den kategori af støtte, der ydes til foranstaltninger vedrørende dyresundhed og dyrevelfærd som omhandlet i artikel 39 i forordning (EU) nr. 1388/2014, på grundlag af disse retningslinjers afsnit 5.1.

**▼B**

- (105) Der kan kun ydes støtte efter bestemmelserne i dette afsnit, hvis:
- a) der er tale om dyresygdomme, der er opført i den liste, der er opstillet af Verdensorganisationen for Dyresundhed (OIE), listen i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 652/2014 <sup>(1)</sup> eller listen i del II i bilag IV til Rådets direktiv 2006/88/EF <sup>(2)</sup> og
  - b) som led i:
    - i) et program for forebyggelse, bekæmpelse eller udryddelse af den pågældende sygdom på EU-plan, nationalt plan eller regionalt plan eller
    - ii) nødforanstaltninger iværksat af de kompetente nationale myndigheder.
- (106) Støtten skal udbetales direkte til den berørte virksomhed.
- (107) Der må ikke ydes støtte, hvis det konstateres, at støttemodtageren med forsætlige eller uagtsomme handlinger var skyld i sygdommen.
- (108) Støtteordningerne skal være indført senest tre år efter, at de omkostninger, som dyresygdommen eller har forårsaget, opstod. Støtten skal være udbetalt senest fire år efter denne dato.
- (109) Kommissionen vil godkende på forhånd indførte rammestøtteordninger, forudsat at betingelserne for ydelse af sådan støtte er klart fastlagt. Medlemsstaterne skal i sådanne tilfælde opfylde rapporteringskravet i punkt 130.
- (110) Følgende omkostninger/udgifter er støtteberettigede:
- a) udgifter til sundhedsundersøgelser, analyser, tests og andre screeningmetoder
  - b) udgifter til indkøb, opbevaring, anvendelse eller distribution af vacciner, medicin, dyrebehandlingspræparater
  - c) udgifter til slagtning, aflivning og destruktion af dyr
  - d) udgifter til destruktion af animalske produkter og produkter knyttet til dyr

<sup>(1)</sup> Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 652/2014 af 15. maj 2014 om bestemmelser vedrørende forvaltning af udgifter i tilknytning til fødevarerekæden, dyresundhed og dyrevelfærd samt til plantesundhed og planteformeringsmateriale, om ændring af Rådets direktiv 98/56/EF, 2000/29/EF og 2008/90/EF samt forordning (EF) nr. 178/2002, (EF) nr. 882/2004 og (EF) nr. 396/2005 og direktiv 2009/128/EF og forordning (EF) nr. 1107/2009 og om ophævelse af Rådets afgørelse 66/399/EØF, afgørelse 76/894/EØF og beslutning 2009/470/EF (EUT L 189 af 27.6.2014, s. 1).

<sup>(2)</sup> Rådets direktiv 2006/88/EF af 24. oktober 2006 om dyresundhedsbestemmelser for akvakulturdyr og produkter deraf og om forebyggelse og bekæmpelse af visse sygdomme hos vanddyr (EUT L 328 af 24.11.2006, s. 14).

**▼B**

- e) udgifter til rengøring og desinfektion af bedrift og udstyr
- f) udgifter i forbindelse med skader opstået som følge af slagtning, aflivning eller destruktion af dyr, animalske produkter og produkter knyttet til dyr, begrænset til sådanne dyrs og produkters markedsværdi, hvis de ikke havde været ramt af sygdom
- g) indkomsttab som følge af vanskeligheder med genopbygning af bestanden
- h) i usædvanlige og behørigt begrundede tilfælde, andre omkostninger som følge af en dyresygdom i akvakultursektoren.

- (111) Støtten må sammen med andre modtagne betalinger til kompensation for skaden, herunder forsikringsydelse, ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

**5.5. Støtte, som finansieres ved hjælp af parafiskale afgifter**

- (112) I de tilfælde, hvor støtteordninger finansieres ved hjælp af særlige afgifter på visse fiskevarer og akvakulturprodukter uanset deres oprindelse, navnlig parafiskale afgifter, vurderer Kommissionen ordningen på grundlag af principperne i disse retningslinjers afsnit 3 og de særlige betingelser i nærværende afsnit. Kun støtte, som kommer både indenlandske og importerede varer og produkter lige meget til gode, kan betragtes som forenelig med det indre marked.

**5.6. Driftsstøtte til regioner i den yderste periferi**

- (113) I de tilfælde, hvor støtten udgør driftsstøtte til regionerne i den yderste periferi med henblik på at afhjælpe de særlige begrænsninger, som skyldes disse regioners fjerne beliggenhed, status som øsamfund og beliggenhed i Unionens yderste periferi, foretager Kommissionen fra sag til sag en vurdering af støtten på grundlag af principperne i afsnit 3, betingelserne i nærværende afsnit og de specifikke retsfor skrifter, der gælder for disse regioner. Kommissionen tager i givet fald også hensyn til, om støtteforanstaltningen er forenelig med foranstaltninger under EHFF for den pågældende region, og hvilken virkning den har for konkurrencen både i de berørte regioner og i andre områder i EU.
- (114) Støtten må ikke være større end, hvad der er nødvendigt for at afhjælpe de særlige begrænsninger, som skyldes disse regioners fjerne beliggenhed, status som øsamfund og beliggenhed i Unionens yderste periferi. For at undgå overkompensering skal medlemsstaterne tage hensyn til andre typer offentlig støtte, herunder eventuelt også godtgørelse for meromkostninger for fiskevarer og akvakulturprodukter som omhandlet i artikel 70-72 i forordning (EU) nr. 508/2014 og støtte til gennemførelse af godtgørelsesplaner som omhandlet i nævnte forordnings artikel 73.

▼ **M1****5.6a. Støtte til fornyelse af fiskerflåden i regioner i den yderste periferi**

- (114a) I betragtning af den særlige status for regioner i den yderste periferi, jf. traktatens artikel 349, og de særlige udfordringer for disse regioners socioøkonomiske udvikling som følge af de forhold, der er anført i nævnte artikel, og i forlængelse af Kommissionens meddelelse om et stærkere og fornyet partnerskab med regionerne i EU's yderste periferi af 24. oktober 2017 <sup>(1)</sup>, hvori den anerkendte den rolle, som et bæredygtigt fiskeri spiller for udviklingen af den blå økonomi i disse regioner, og i lyset af støttens positive virkning for den fælles fiskeripolitik i regionerne i den yderste periferi, navnlig hvad angår miljømæssigt bæredygtigt fiskeri, økonomiske, sociale og beskæftigelsesmæssige fordele samt fødevareforsyningsikkerhed, vil Kommissionen, når formålet med støtten er at dække nogle af omkostningerne ved at erhverve et nyt fiskerfartøj, som skal registreres i en region i den yderste periferi, vurdere støtten ud fra de principper, der er fastsat i afsnit 3 i disse retningslinjer, samt de særlige forhold, der er anført i dette afsnit.
- (114b) Ydelse af støtte til erhvervelse af et nyt fiskerfartøj i henhold til dette afsnit er kun tilladt, hvis:
- a) det nye fiskerfartøj opfylder Unionens og nationale regler om hygiejne, sundhed, sikkerhed og arbejdsvilkår for arbejde om bord på fiskerfartøjer samt for fiskerfartøjers karakteristika, og
  - b) støttemodtageren på datoen for støtteansøgningen har sit primære registreringssted i den region i den yderste periferi, hvor det nye fiskerfartøj skal registreres.
- (114c) På datoen for ydelse af støtten skal den seneste rapport, der er udarbejdet efter artikel 22, stk. 2 og 3, i forordning (EU) nr. 1380/2013 (før nævnte dato), påvise, at der er balance mellem den fiskerikapacitet og de fiskerimuligheder, som flådesegmentet i regionen i den yderste periferi, som det nye fartøj vil tilhøre, råder over. Der ydes ingen støtte, hvis vurderingen af denne balance i rapporten for det flådesegment, som det berørte fartøj vil tilhøre, ikke er udarbejdet på grundlag af de biologiske, økonomiske indikatorer og de indikatorer for fartøjsanvendelse, der er fastsat i de fælles retningslinjer, som er omhandlet i artikel 22, stk. 2, i nævnte forordning <sup>(2)</sup>.
- (114d) De fiskerikapacitetslofter for hver enkelt medlemsstat og hvert enkelt flådesegment i regioner i den yderste periferi, der er fastsat i bilag II til forordning (EU) nr. 1380/2013, må på intet tidspunkt overskrides, idet der tages hensyn til eventuelle nedjusteringer af disse lofter efter artikel 22, stk. 6, i nævnte forordning. Tilgangen af ny kapacitet til flåden, som er erhvervet med støtten, skal foretages i fuld overensstemmelse med kapacitetslofterne og må ikke føre til en situation, hvor disse lofter overskrides.

<sup>(1)</sup> Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og Den Europæiske Investeringsbank — »Et stærkere og fornyet strategisk partnerskab med regionerne i EU's yderste periferi« (COM(2017) 623 final).

<sup>(2)</sup> Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet — Retningslinjer for analyse af ligevægten mellem fiskekapacitet og fiskerimuligheder i henhold til artikel 22 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013 om den fælles fiskeripolitik (COM(2014) 545 final).

**▼ M1**

- (114e) Støtten må ikke være betinget af, at det nye fartøj erhverves fra et bestemt skibsværft.
- (114f) Den maksimale støtteintensitet må højst udgøre 60 % af de samlede støtteberettigede omkostninger for så vidt angår fartøjer med en længde overalt på under 12 m, højst 50 % af de samlede støtteberettigede omkostninger for så vidt angår fartøjer med en længde overalt på 12 m eller derover men under 24 m, og højst 25 % af de samlede støtteberettigede omkostninger for så vidt angår fartøjer med en længde overalt på 24 m og derover.
- (114g) Det fartøj, der erhverves med støtten, skal forblive registreret i den pågældende region i den yderste periferi i mindst 15 år fra datoen for ydelsen af støtten, og skal i denne periode lande hele sin fangst i en region i den yderste periferi. Hvis denne betingelse ikke er opfyldt, skal støtten tilbagebetales med et beløb svarende til perioden for eller omfanget af den manglende overholdelse.

**▼ B****5.7. Støtte til andre foranstaltninger**

- (115) ► **M1** I de tilfælde, hvor støtten ikke svarer til nogen af de kategorier af støtte, der er nævnt i afsnit 4 og 5.1-5.6a, er den i princippet ikke forenelig med det indre marked. ◀
- (116) Har en medlemsstat imidlertid til hensigt at yde eller allerede yder sådan støtte, skal den tydeligt dokumentere, at støtten er i overensstemmelse med principperne i afsnit 3. Kommissionen kan på grundlag af en vurdering af hver enkelt sag erklære støtten forenelig med det indre marked.

**6. PROCEDURER****6.1. Støtteordningers maksimale varighed og evaluering**

- (117) Kommissionen godkender kun støtteordninger af begrænset varighed. Støtteordninger må i princippet ikke vare længere end syv år.
- (118) For yderligere at sikre, at fordrejninger af konkurrencen og samhandelen begrænses, kan Kommissionen kræve, at visse ordninger er omfattet af yderligere tidsbegrænsning på normalt højst fire år og evalueres efterfølgende som beskrevet i punkt 25. Der vil blive foretaget efterfølgende evaluering af ordninger, hvor risikoen for fordrejning af konkurrencen er særlig stor, dvs. at de kan risikere at begrænse eller fordreje konkurrencen betydeligt, hvis gennemførelsen af dem ikke evalueres i tide.
- (119) I betragtning af formålet med den efterfølgende evaluering og for at undgå uforholdsmæssige byrder for medlemsstaterne, når der er tale om mindre støttebeløb, gælder kravet om efterfølgende evaluering kun for støtteordninger med store budgetter eller nye karakteristika, eller hvor der ventes betydelige ændringer på markeder, i teknologi eller lovgivning. Den efterfølgende evaluering skal foretages på grundlag af en fælles metode af en ekspert, der er uafhængig af den støttetildelende myndighed, og offentliggøres. Medlemsstaterne skal sammen med den relevante støtteordning anmelde et udkast til evalueringsplan, som vil indgå som en integrerende del af Kommissionens vurdering af ordningen.

**▼B**

- (120) Ved støtteordninger, der alene på grund af deres store budgetter ikke falder ind under en gruppefritagelsesforordning, vil Kommissionen udelukkende basere sin forenelighedsvurdering på evalueringsplanen.
- (121) Den efterfølgende evaluering skal forelægges Kommissionen i rette tid til, at den kan tage stilling til en eventuel forlængelse af støtteordningen, og under alle omstændigheder ved dens udløb. Der skal tages hensyn til resultaterne af evalueringen ved enhver efterfølgende støtteforanstaltning med et tilsvarende formål.

**6.2. Anvendelse af retningslinjerne**

- (122) Kommissionen anvender disse retningslinjer ved vurderingen af al støtte, der ydes fra og med den 1. juli 2015, uanset hvornår den er anmeldt.
- (123) Individuel støtte, der ydes på grundlag af en godkendt støtteordning, og som er anmeldt til Kommissionen i overensstemmelse med et fastsat krav om at anmelde sådan støtte individuelt, vurderes på grundlag af de retningslinjer, der gælder for den godkendte støtteordning.
- (124) Støtte, der er tildelt ulovligt, vurderes på grundlag af de retningslinjer, der var gældende på støttetildelingstidspunktet.
- (125) Retningslinjerne for behandling af statsstøtte til fiskeri og akvakultur, som blev vedtaget i 2008, anvendes ikke efter den 30. juni 2015, undtagen for de former for støtte, der er omhandlet i punkt 123 og 124.

**6.3. Forslag til passende foranstaltninger**

- (126) I overensstemmelse med traktatens artikel 108, stk. 1, foreslår Kommissionen, at medlemsstaterne ændrer deres nuværende støtteordninger, således at de bringes i overensstemmelse med disse retningslinjer senest den 31. december 2015.
- (127) Kommissionen beder medlemsstaterne give deres udtrykkelige, ubetingede samtykke til de foranstaltninger, der foreslås i disse retningslinjer, senest to måneder efter datoen for offentliggørelsen heraf i *Den Europæiske Unions Tidende*.
- (128) Hvis en medlemsstat ikke giver sit udtrykkelige, ubetingede samtykke inden udløbet af nævnte frist, antager Kommissionen, at medlemsstaten er uenig i de foreslåede foranstaltninger. Hvis en medlemsstat er uenig i de foreslåede foranstaltninger, træffer Kommissionen foranstaltninger i overensstemmelse med artikel 19, stk. 2, i forordning (EF) nr. 659/1999.

**6.4. Rapportering og overvågning**

- (129) Kommissionen minder medlemsstaterne om, at de i henhold til artikel 21 i forordning (EF) nr. 659/1999 og artikel 5, 6 og 7 i forordning (EF) nr. 794/2004 har pligt til at forelægge Kommissionen årlige rapporter.

**▼B**

- (130) Den årlige rapport skal også omfatte meteorologiske oplysninger om arten af, tidspunktet for, det relative omfang af og stedet for naturkatastrofen eller de ugunstige vejrforhold, der er omhandlet i afsnit 4 og 5.3, og oplysninger om forebyggelses-, bekæmpelses- og udryddelsesprogrammer som omhandlet i afsnit 5.4. Denne rapporteringsforpligtelse gælder kun for på forhånd indførte rammestøtteordninger.
- (131) Medlemsstaterne skal udfærdige detaljerede fortegnelser over alle støtteforanstaltninger. Disse fortegnelser skal indeholde alle de oplysninger, der er nødvendige for at fastslå, om alle betingelserne i disse retningslinjer vedrørende støtteberettigede omkostninger og maksimale støtteintensiteter er opfyldt. Oplysningerne skal opbevares i 10 år fra datoen for støttens tildeling og forelægges Kommissionen på dennes anmodning.

**6.5. Ændringer**

- (132) Kommissionen kan når som helst beslutte at tage disse retningslinjer op til fornyet gennemgang eller at ændre dem, hvis det er nødvendigt af hensyn til konkurrencepolitikken, andre EU-politikker, internationale forpligtelser, udviklingen på markedet eller af enhver anden berettiget grund.